

План 5

Тема: Лексичні засоби професійного мовлення

Мета: активізувати знання про застарілі слова й неологізми та їх функції в діловому стилі; поглибити розуміння синонімів, омонімів і багатозначних слів у професійному мовленні; розкрити поняття паронімів, тавтології, плеоназму, зайвих слів, канцеляризмів, штампів і кліше.

1. Пасивна лексика (застарілі слова, неологізми) у професійному мовленні.
2. Синоніми та пароніми у професійному мовленні.
3. Поняття про омонімію та багатозначність слів.
4. Тавтологія, плеоназм, зайві слова в ділових паперах.
5. Канцеляризми, штампи, кліше в документах.
6. Доповідна записка. Пояснювальна записка. Службова записка.

Ключові слова та терміни: пасивна лексика, неологізми, історизми, архаїзми, паронім, синонім, мовний штамп, кліше, омонім.

Основна література: 2- 7.

Додаткова література: 1, 6, 11, 13, 14, 15-17.

✍ Виконати практичні завдання

1. Поєднати застарілі слова із сучасними відповідниками.

Трус, однойменник, брань, бран, чадо, уста, перст, тать, правотар, чав, підборонний, глад, ректи, товмач, отчина.	Спадщина від батьків, обшук, дитина, губи, адвокат, однофамілець, битва, полон, підзахисний, злодій, говорити, перекладач, палець, прес, голод.
---	---

2. Дібрати до запропонованих слів синоніми.

Де-юре, де-факто, делікт, конфіскація, імплементація, екстрадиція, алібі, юрисдикція, апеляція, легітимний, свідок, злочин.

3. Відредагувати речення.

1. Прейскурант цін був долучений до матеріалів справи як доказ порушення умов договору. 2. Суд визнав, що перший дебют компанії на ринку супроводжувався недобросовісною рекламою. 3. Під час обшуку було вилучено пам'ятний сувенір, який став речовим доказом. 4. Адвокат попросив експерта одягти окуляри, щоб уважно оглянути документ. 5. Експерт перерахував твори, що не підпадають під визначення «народний фольклор». 6. Спір між музикальною школою та орендодавцем вирішувався у господарському суді. 7. В справі про шахрайство були пред'явлені підроблені білети в кіно як доказ. 8. Суддя зазначив, що таке виключення з правил, передбачене законом. 9. Комісія вирішила виключити зі списку кандидатів особу, яка не відповідала вимогам. 10. При огляді місця події слідчий попросив виключити світло, щоб перевірити роботу камери спостереження. 11. Працівник мав зробити роботу відповідно до трудового договору, але порушив умови. 12. Відповідача зобов'язали перечислити гроші.

4. Пояснити, як правильно сказати:

Укладати чи заключати договір? Наступне чи слідуюче питання? Приймати чи брати участь? Заступник чи замісник директора? Вірна чи правильна відповідь? Даний чи цей документ? Являється чи є порушенням? Кросівки одягти, взути чи обути? Житель чи мешканець будинку? Відкрити чи відчинити двері? Ресторан на ремонт закрити чи зачинити? Очі відкрити чи розплющити?

5. *Усно з'ясувати значення слів, з двома, на вибір, скласти речення.*

Легальний – легітимний, обвинувачений – звинувачений, розшук – пошук, правопорушення – порушення, еміграція – імміграція, виконавчий – виконавський.

6. *Пояснити помилки в словосполученнях:*

Спільна кооперація, незвичайний феномен, безкоштовний подарунок, піднятися вгору, спуститися вниз, перша прем'єра, власноручний автограф, моя автобіографія, інша альтернатива, кінцевий результат, встановлений факт, моя особиста думка, попереднє планування, основна суть, першочерговий пріоритет.

7. *Виправити помилки в оформленні документа.*

ТОВ «КАНЗАС»
Відділ кадрів

Директору ТОВ «КАНЗАС»
Петренко В.І.

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА № 16

від 16.05.2023

м. Київ

Про присутність на роботі
водія автотранспортних
засобів Гуленка О. О.

15.05.2023 я чергував на прохідній Товариства з 8:00 до 12:00 та з 13:00 до 20:00.

За час мого чергування водій автотранспортного цеха Гуленко Олексій Олексійович не перетинав прохідну ані у напрямі території підприємства, ані в зворотному. Це підтверджено відсутністю записів про його прихід/ухід в спеціальному реєстраційному журналі, який ведеться на прохідній.

Під час моєї обідної перерви з 12:00 до 13:00 на пропускному пункті чергував старший охоронник Купченко О. В.

Керівник відділу кадрів

підпис

І. В. Чубенко

Замдекану

Юридичного факультету ЗНУ
пану Кошель А. С.

від студента 1 курсу, гр. 346-

1

Івахненко Івана Олеговича

Пояснювальна записка

Я, І. О. Івахненко, не був присутній на парах 5 квітня цього року через хворобу.

Справка №12-05/06, видана терапевтом, що працює в поліклініці № 3 Шевченківського району м. Запоріжжя паном Шевчуком С. Г. прикладається.

Додаток: довідка 1 прим.

5.04.25 р.

підпис Бакуменко М.В.

8. Скласти зразок оформлення документа (на вибір): доповідна записка, пояснювальна записка, службова записка

Опрацювати: 1. Селігей П.О. Пуризм у термінології: український досвід на європейському тлі. *Мовознавство*, 2008, № 1. С.49-66. 2. Опрацювати публікацію: Чому «останній» – не «крайній»: як правильно говорити без забобонів. URL: <https://zaxid.net/news/>